

Kérdések egy lemondás után

Dr. Navracsics Tibor

Phil Hogan kereskedelempolitikáért felelős biztos lemondása egyelőre úgy tűnik, több kérdést nyitott ki, mint amennyit megválaszolt. Az utódlásról szóló gyors döntés megszületése mindenki érdeke. Nem biztos azonban, hogy sikerül is gyors megoldást találni.

A koronavírus-járvány eddigi legmagasabb rangú politikai áldozata Phil Hogan, a második mandátumát töltő ír biztos, aki miután első ciklusában a mezőgazdasági és vidékfejlesztési tárcát vezette, a mostani Bizottságban az ugyancsak fontos kereskedelempolitikai portfólió élén állt. Hogan nehézsúlyú politikus volt, aki tekintélyével és az előző Bizottság alatt felmutatott teljesítményével vívta ki hazája, Írország számára azt a pozíciót, amely nemcsak az ország súlyát meghaladó befolyást biztosított az ír politikának, de a Brexit-tárgyalásokra és az utána következő időszakra gyakorolt hatása révén a nemzeti érdek szempontjából is kulcsfontosságú szereplővé nőhetett volna ki magát.

Lemondása éppen ezért veszteség mind az ír, mind pedig az európai politika számára. Utódlásának kérdése egy olyan időszakban nyílik meg, amikor a Bizottságnak egyszerre kell sikerrel navigálnia az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal folytatandó tárgyalásokat a többéves pénzügyi kerettervről, nagyobb hatékonysággal koordinálnia a tagállami politikákat a koronavírus-járvány elleni védekezés terén, új lendületet adnia a beiktatásakor meghirdetett zöld, fenntarthatósági és digitalizációs programoknak, és határozott és tudatos cselekvő benyomását keltenie a Bizottság elnöke által az Európai Parlamentben szeptember közepén elmondandó, az Unió állapotáról szóló programadó beszédében.

Nem kevés megoldandó feladat tornyosul tehát Ursula von der Leyen előtt. Phil Hogan lemond(at)ásával kétségtelenül [hitet tett](#) a Bizottság elnöke a személyi és szakmai integritás mint a Bizottság egyik legfontosabb politikai erénye mellett. Ugyanakkor a kereskedelempolitikában jelentkező személyi bizonytalanság, valamint a Bizottságon belüli tárcaleosztás esetleges változása olyan bonyolító elemként jelennek meg, amelyek nem segítik a Bizottság politikai évadkezdését ebben az amúgy is zaklatott időszakban.

Mindebből következően leginkább az valószínűsíthető, hogy von der Leyen az ügy gyors megoldására törekszik. Ez azt jelenti, hogy a legvalószínűbb forgatókönyv a lehető legkisebb változás a Bizottságon belül, azaz a következő ír biztos öröklí meg elődje tárcáját, és más változás a portfóliók szétosztásában nem következik be. Ez egy viszonylag kockázatmentes és gyors megoldás, hiszen nem nyílik ki a szakpolitikák szétosztásának kérdése, és azzal, hogy csak egy biztosjelöltet kell meghallgatnia az Európai Parlamentnek,

a Bizottság összetételének politikai és személyi kérdéseibe is csak minimálisan – az adott tárca esetében – szólhat bele a parlament.

Emellett a legvalószínűbb forgatókönyv mellett ugyanakkor von der Leyen könnyen elképzelhetően politikai pozícióinak erősítésére is használja majd az új ír biztos jelölésének folyamatát. Jól jelzi ezt már az a tény is, hogy előre [bejelentette](#), hogy két személy, egy férfi és egy nő jelölését kéri az ír kormánytól, és ő akarja kiválasztani a jelölt személyét, akit majd jóváhagyásra terjeszt az Európai Parlament elé. Amennyiben az ír kormány eleget tesz a kérésének, két legyet üt egy csapásra: egyrészt a kormányokkal szemben erőt mutat, hiszen ő választja ki végső soron az általa vezetett testület tagjait, a kormányok csak javasolnak. Másrészt javíthatja a Bizottságon belüli nemi arányokat, és ezzel jelzi az Európai Parlament felé, hogy a nekik tett ígéretét a nemek közötti egyenlő megoszlásról a testületen belül nagyon is komolyan gondolja.

A legvalószínűbb és legkönnyebb forgatókönyvet azonban bonyolíthatja az ír belpolitika. A mostani nagykoalíciós kormány két meghatározó pártja a Fianna Fáil a Renew Europe, míg a Fine Gael az Európai Néppárt tagja. Amennyiben a nagyobbik koalíciós párt, a Fianna Fáil fenntartja magának a jogot a biztos jelölésére, ezzel felboríthatja a Bizottságon belüli politikai viszonyokat, hiszen Hogan az Európai Néppárthoz tartozó Fine Gael politikusa. Ebben az esetben már sokkal nehezebb lesz a Bizottság elnökének megakadályoznia, hogy az utódlás kérdése ne váljon egy szélesebb körű bizottsági átalakulás kérdésévé.

Hasonlóképpen bonyolíthatja a helyzetet, ha Írország nem tud megfelelő fajsúlyú politikust küldeni a kereskedelempolitikai portfólió élére. Ebben az esetben szintén erősödhetnek a követelések egy, a testületen belüli általánosabb átrendezésre.

2020.09.04.